Enderrock | Joaquim Vilarnau | Actualitzat el 29/11/2022 a les 18:30

Ja T'Ho Diré: «La nostra història donaria per a una sèrie de Netflix»

Parlem amb la banda menorquina sobre la seva trajectòria amb motiu del Premi Enderrock d'Honor de la Música Balear 2022

Ja T'ho Diré | Juan Miguel Morales

El Teatre Principal de Palma es va rendir als peus del grup menorquí **Ja T'Ho Diré** amb una llarga ovació quan el 4 de novembre van rebre el Premi Enderrock d'Honor de la Música Balear, un reconeixement al grup històric més important, pioner i influent del panorama musical balear dels darrers 50 anys. Per una nit, els cinc components originals van tornar a pujar a un escenari, tot i que aquesta vegada no van tocar. Trenta anys després del seu primer disc, *És blau es fester* (PDI, 1991), i dues dècades després de la dissolució, vam demanar-los el llegat de l'etapa de banderers del ?rock mediterrani' i les sensacions d'una banda que és autèntica llegenda i patrimoni de la música catalana.

La història del naixement de Ja T'Ho Diré és molt particular. Com vau començar?
Jesús Moll ?Fly': En Titi Saurina i jo érem amics que havíem tocat en altres grups com **Indecisos** i **Pols**. De fet, hi va haver un punt en què ja érem una colla de deu o dotze músics i al pujar a l'escenari anàvem canviant entre tres o quatre bateries i tres o quatre guitarres, segons es donava el cas.
Sebastià ?Titi' Saurina: Llavors en Fly i jo assajàvem al local al costat del nostre bar de referència, mentre que en Cris venia dels **Kaka's Power** i en Sente de **Si Fa Sol**, que en aquell moment encara actuaven. Nos vam anar trobant allà, i la veritat és que ja teníem algunes cançons fetes o

mig començades.

Éreu un grup obert on qualsevol músic de l'illa es podia incorporar?
Cris Juanico: No tant de l'illa com sí de Ciutadella. Érem pocs i mos coneixíem tots.
J.M: Ens agradava fer cançons pròpies, com ara "Mirall màgic", "El último verdugo", "Es vell pescador"...
C.J: Eren cançons de l'etapa anterior a **Ja T'Ho Diré** i ja tenen prop de 40 anys. "Mirall màgic" és un tema d'**Indecisos**, del 1983 o 1984, i això demostra que en aquella època a Menorca ja es feien cançons en català.
S.S: Bàsicament, tota aquella colla quedàvem per assajar. Teníem un bolo cada sis mesos -o cada tres si estàvem de sort- i per tant ens dedicàvem a assajar fins als concerts.

Però encara no teníeu nom...?
C.J: No. Un dia vam pactar un concert a una discoteca que es deia Lateral a altes hores de la nit. Al cap d'uns dies vam veure cartells que anunciaven el concert d'un grup que es deia **Ja T'Ho Diré** i que actuava a Lateral a la nostra hora. Ens preguntàvem qui era aquell grup. Es veu que ens havien demanat el nom i ens els havíem tret de sobre! Bé, o això ja és part de la llegenda del grup. En aquell concert encara no hi havia en ?Charly' Pons. Teníem dos cantants i un altre bateria. De fet, tal com explicàvem, érem un col·lectiu de músics que entraven i sortien.
J.M: Al principi érem molts i es va anar filtrant, filtrant, fins que vam quedar els cinc. Vam passar de ser un grup d'estar per casa a tenir un projecte amb cara i ulls.
S.S: Era un moment superespontani. Érem joves i teníem moltes ganes de fer coses.

Ja T'ho Diré Foto: Juan Miguel Morales

Quan vau consolidar-vos com a quintet?
C.J: Va ser el maig o juny del 1989, quan ens vam presentar al Palma Rock. No vam arribar a la final i el cantant que teníem ho va deixar. Vam seguir assajant i jo vaig passar a cantar. Es veu

que teníem un concert contractat a Sóller per Sant Bartomeu i pensàvem que l'anterior cantant ja l'havia desdit...

I no ho havia fet?
C.J: No! El dia abans van trucar a en Sente i li va dir que ens esperaven i que Sóller era ple de cartells del concert. Vam agafar un vaixell fins a Alcúdia i d'allí en cotxe per la Serra de Tramuntana. El túnel encara no existia. Vam tocar i vam triomfar.

I ja vau començar a pensar en un disc.
C.J: Va entrar en Charly, vam estabilitzar la banda i va sorgir la possibilitat de gravar un disc compartit amb **Ferris**.
Carles Pons ?Charly': En el moment en què vaig entrar, en Cris ja es dedicava només a cantar i jo tocava guitarra i percussions. Vam consolidar la formació i vam a gravar les primeres cançons.
C.J: El vam gravar el gener de 1990 i el vam rebre a l'abril. Amb el disc sonant a la ràdio, aquell estiu vam passar d'actuar davant de 30 persones a fer-ho per a 300. Això ens va fer pensar que si a casa ens feien cas, enfora potser també ens en farien.
J.M: Quan vam tenir el disc vam gravar dues maquetes, una en català (*Roquenrels...) i* l'altra en castellà (...*Y otras hierbas).* Volíem marxar de Menorca i tenir material per ensenyar.

Per què volíeu marxar de Menorca?
S.S: Vam decidir marxar perquè a l'illa només podíem fer cinc o sis concerts l'any. Estàvem pensant anar a Madrid o a Barcelona...
Vicenç Fontestad ?Sente': Vam decidir anar a Catalunya quan vam conèixer el que va ser el primer mànager, Jordi Gratacòs.
J.M: Amb en Cris vam anar a fer contactes a Barcelona i ens vam decantar per Catalunya.
S.S: Vam anar a parar a Biure d'Empordà, a una casa que tenia en Gratacòs.

LA BOGERIA DEL ROCK
Com funcionava Ja T'Ho Diré?
S.S: Era una locura, però estàvem complint el somni de sortir de casa i jugar-nos-la.
C.J: Mai no vam haver de prendre cap decisió a vida o mort.
J.M: El que sí que vam aconseguir va ser viure una situació en què tots estàvem satisfets amb el que fèiem i el que volíem, que era viure de la música i fer concerts.
C.P: A tots ens agradava la música i vam estar d'acord de marxar a Catalunya. Va ser una decisió presa de manera natural.

Cadascú feia les seves cançons i després les posàveu en comú?
J.M: Un poc de tot. No teníem interioritzat el concepte de propietat de la creació.
C.P: En realitat a **Ja T'Ho Diré** hi havia tres compositors: en Fly, en Titi i en Cris.
C.J: Mai vam crear una cançó al local d'assaig tots junts. Vam entendre que el millor era que cadascú es dediqués a compondre. El primer àlbum, *És blau es fester* (PDI, 1991), inclou cançons fetes a Menorca. El segon, *Dos o tres* (Música Global, 1993), ja és meitat i meitat. I el tercer, *Moviments salvatges* (Música Global, 1995), són temes fets a Catalunya i coincideix que érem un grup amb plena dedicació. És a dir, a l'illa teníem altres feines i dedicàvem a la música el temps que podíem, i en canvi a Catalunya la feina principal va ser la música.
S.S: *Moviments salvatges* són cançons escrites a Catalunya, però mirant a Menorca. Per mi, compondre una cançó era una cosa nova, tot i que abans n'havia fet alguna amb en Fly, ell la lletra i jo la música. Vam ser autodidactes, tant a l'hora de compondre com de tocar.
V.F: A més, vam tenir el primer productor, Sergi Fecé, que també hi deia la seva.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=SjcIBQFb6dU
El vostre gran èxit va ser "Si véns", amb lletra i música de Sebastià Saurina.
C.P: "Si véns" encara no l'havíem compost, i recordo que va a estar a punt de no entrar.
V.F: Va ser l'única que no vaig gravar.

C.J: D'aquesta cançó hi ha una anècdota molt bona. Va ser la darrera que vam enregistrar i havia de durar quatre compassos més, però tot era analògic i es va acabar la cinta. Al final la vam tornar a gravar escurçada.

La convivència a cinc era complicada?
J.M: No! A més, no va durar gaire. Al cap de sis mesos en Titi va anar a viure a Palamós.
C.P: I en **Cris** va marxar una mica més tard. Al final vam quedar en Sente i jo. Viure una època tan intensa va provocar que ens féssim més que amics, diria que com germans.
S.S: Va ser una experiència molt important. Fins aquell moment tocàvem junts, però no érem amics íntims. I a Biure d'Empordà vam passar a viure junts les 24 hores!

Qui us va posar l'encertada etiqueta de ?rock mediterrani'?
C.J: Ens la vam posar naltros mateixos, ens agradava el pop-rock mediterrani. Mai no hem estat conscients de fer un tipus o altre de música, perquè fèiem el que ens sortia.
S.S: Les nostres cançons sempre han parlat molt de la mar, Menorca i els seus costums.
J.M: Érem molt innocents, tot i que el cert és que hi havia algun rif i alguna petita melodia amb aires arabescos?

L'època de Ja T'Ho Diré ha estat el millor moment de la vostra vida?
C.J: Ja T'Ho Diré no va deixar mai de ser un grup de poble, perquè a Ciutadella passaven molt poques coses i l'afició per la música ens va dur a trobar-mos.
S.S: Particularment per a mi ha estat el millor que m'ha passat a la vida, sí
V.F: Hi ha hagut altres èpoques molt bones, però la millor va ser aquesta i especialment el disc *Moviments Salvatges*. La cançó "Si véns" va fer molt de mal. Els deu anys de **Ja T'Ho** van ser molt bons. Al principi vam passar penúries, però tot plegat donaria no per a una pel·lícula, sinó per a una sèrie de Netflix!
C.P: Si fas una cosa que t'agrada, funciona i té reconeixement? Què més vols? Trob que sí, va ser un moment màgic.

Què queda de Ja T'Ho Diré?
S.S: Va ser una experiència inoblidable que ens ha marcat la vida, i queden bons records.
V.F: Un dia van entrar on em feien químio cantant-me "Tenc es cor calent".
J.M: Som on som ara per tot el bagatge que vam acumular amb **Ja T'Ho Diré**.